

bt.no/meninger: Her finner du lederartikler, kronikker, kommentarer og leserdebatt.

Når jenter velger bort realfag, velger de bort makten til å bestemme i hvilken retning store deler av samfunnet vårt skal gå.

Kvinnene trenger realfag

FORSKNING I BERGEN

TEMA:
JENTER OG
REALFAG

SIGRID INA SIMONSEN
Stipendiat i atomfysikk
ved UiB

FOR SEKSTI ÅR siden var det oppsiktsvekkende at kvinner hadde arbeid utenfor hjemmet. I dag er det en selvfølge.

Det kunne vært en selvfølge at vi hadde like mange kvinner innen realistiske og tekniske fag også, men det er det altså ikke.

MYE HAR VÆRT SAGT om at det fortsatt er for få jenter som velger realfag på videregående, og enda færre som velger realfag som karrierevei. Fysikk, matematikk og informatikk skiller seg særlig ut som studieretninger jenter ser ut til å sky.

Jenteandelen på fysikkstudiet ved UiB har de siste årene ligget rundt 25 prosent. Det er altfor lavt. Så sent som i 2010 var likevel tallet nede i under ti prosent. Det vil si at i et kull på 40 studenter var i alt fire av dem jenter. Det nærmer seg et uvesentlig lavt antall. Og kjedelig blir det i fadderuken også.

MEN DET ER IKKE det dette skal handle om. Problemet med lav kvinneandel handler i liten grad om hva kvinner kan tilføre studiemiljøet, men mer om at kvinner velger bort mulighetene til å forstå og påvirke faget.

Og de som sitter på kunnskapen får ofte være med på å bestemme. Når jenter velger bort realfag, velger de bort makten til å bestemme i hvilken retning store deler av samfunnet vårt skal gå. Det er et likestillingsproblem, og et hinder for demokratiet.

VITENSKAPEN BRYR seg lite om den er utarbeidet av menn eller kvinner. Det bør den heller ikke gjøre.

Pr. definisjon er vitenskapen objektiv og etterprøvbart. Med andre ord skal den være hevet over svingninger og trender i

samfunnet ellers, og kunne testes uavhengig av personlige preferanser og utgangspunkt.

Dette er idealet. Så hvorfor insistere på at kvinner skal være med på å forme teknologien også, og ikke bare overlate roret til de som ser ut til å bry seg mest om den, nemlig menn?

Spiller det noen rolle om det er menn som tar de fleste avgjørelser innen oljebransjen, innen industrien, innen realfagsakademier?

DE SAMME spørsmålene ble stilt da kvinners stemmerett ble debattert for hundre år siden.

Interessant nok sammenfaller dette jubileet med hundreårsmarkeringen av en av de viktigste teoriene i moderne fysikk, Niels Bohrs atommodell. Den åpnet, på samme måte som allmenn stemmerett, opp for en helt ny virkelighetsoppfatning.

Og på samme måte som allmenn stemmerett har den vært viktig for de store endringene, stort sett positive, som vi har sett innen teknologi og samfunn siden den gang.

IDAG VET VI heldigvis bedre enn å spørre oss hvorfor kvinner skal ha stemmerett. Men arbeidet med å få kvinner til å delta i samfunnet på lik linje med menn, har aldri gått av seg selv.

Det har krevd et sterkt ønske om at alle skal ha like plikter og rettigheter. Og ikke minst; det er fundamentert på at vi har forstått at vi er best tjent med at alle grupper i samfunnet bidrar og engasjerer seg.

JUBILEER ER gyldne anledninger til å se seg tilbake og oppsummere tidens forandringer, berømme hverandre for det som ble gjort riktig og dømme hverandre for det som ble gjort feil. Det er fint å minnes fortiden.

Men skal vi komme videre må vi, når markeringen er over og gassballongene dratt til himmels, snu oss og se fremover, og spørre oss hvor vi vil være om nye hundre år.

DA JEG BEGYNTE som fysikkstudent ved NTNU for mer enn ti år siden var det verken verre eller

HVOR ER DE? Alt for få jenter velger realfag, og jenteandelen på fysikkstudiet ved UiB har de siste årene ligget rundt 25 prosent. «Jenter trenger realfagene mer enn realfagene trenger jenter», skriver Sigrid Ina Simonsen. FOTO: DEISZ, ØRJAN

bedre stilt med kvinneandelen på studiet. Lite har med andre ord skjedd.

Fortsatt er kvinneandelen uakseptabel lav ved realfagene. Det kan virke som om ingen egentlig forstår hvorfor så få kvinner ser ut til å ønske seg en slik karrierevei.

Mer interessant enn hvorfor, er likevel spørsmålet om hvordan vi kan endre dette. Hva må til for at flere jenter velger realfag, på skolen og som karrierevei videre?

EFFEKT ER ET RESULTAT av kraft påført over tid. Har vi lang tid, kan vi bruke mindre kraft, men dersom vi vil oppnå samme effekt på kortere tid, må vi øke kreftene.

Det krever vilje. Viljen har ikke vært sterk nok, verken i

Fakta

Sigrid Ina Simonsen

- Stipendiat i atomfysikk ved UiB.
- Forsker på kontroll og manipulasjon av elektroner i atomer og molekyler.
- Økt rekruttering av kvinner til realfagene er et uttalt mål fra regjeringen, men fortsatt er jenteandelen ved mange teknologifag uakseptabel lav.

skolen, i hjemmene eller i politikken. Spør en gjennomsnittlig realfaglærer på videregående om hun har hørt om regjeringens satsing på rollemodeller for realfag, og svaret vil være nei.

Tiltakene som har vært satt i gang ser ikke ut til å bli noe annet enn gode intensjoner.

VI MÅ FÅ FLERE jenter inn i realfagene. Jenter trenger realfagene mer enn realfagene trenger jenter.

Mye økonomisk og politisk makt ligger i å kunne realfag. Vi er allerede helt avhengige av teknologi. Fremtiden vil kanskje ikke eksistere uten.

DET ER VALGÅR. Vi har ikke bruk for politikere som bare evner å se bakover, som er tilfredse.

Vi vil ha politikere som tør å se fremover, som ser at vi fortsatt trenger å stå på, og som tar de viktige valgene slik at vi også om hundre år, med stolthet, tenker at – jøss, vi er jaggu kommet langt siden 2013!

DAGENS AVIS

DE NORDISKE LANDENE har mye til felles. Derfor er det ikke dumt å reise til våre naboer for å se og lære. I Finland, for eksempel, er det de flinkeste studentene som blir lærere. Det kan du lese mer om i serien vår "Status Norden" på side 16–17 i del 1.

ÅSMUND EGELAND, UTGAVESJEF

Den moderne konservatismen har ikke lenger bakkekontakt

PROFESSOR VED PRINCETON
PAUL KRUGMAN, DAG OG TID

Å gjøre denne valgkampen til en NM i lederstil, tror jeg ikke på

FRP-LEDER SIV JENSEN, DN

Hvis dagens regjering faller, så er det fordi den mangler ideologi

INVESTOR JENS ULLTVEIT-MOE, VG